

Statistisk sentralbyrå

Postboks 2633 St. Hanshaugen
0131 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
21/4040	21/5420	21.12.2021

Statsbudsjettet 2022 – Statistisk sentralbyrå – tildelingsbrev

1.	Innledning	2
2.	Viktige utfordringer	2
3.	Mål og prioriterte tiltak for 2022	3
4.	Digitalisering og strategisk IKT-utvikling	8
5.	Styring og kontroll i virksomheten	10
6.	Rapportering	12
7.	Budsjettildeling	14

Vedlegg 1: Styringskalender 2022
Vedlegg 2: Bestillinger
Vedlegg 2: Administrative og økonomiske fullmakter
Vedlegg 3: Krav til rapportering av budsjettstatus

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Statistisk sentralbyrå (SSB). Prop. 1 S (2021–2022) for Finansdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) ble behandlet 21. desember 2021 på grunnlag av Innst. 5 S.

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og SSB er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, instruksjer og retningslinjer for SSB, samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

SSB skal i årsrapporten for 2022 rapportere om alle forhold nevnt i tildelingsbrevet. Det fremgår av brevet dersom det også skal rapporteres særskilt i rapportene for 1. eller 2. tertial. Se nærmere om krav til rapportering i pkt. 6.

SSB må være forberedt på å få oppdrag som ikke er nevnt i dette tildelingsbrevet.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER

Statistikkloven gir SSB et todelt samfunnsoppdrag. I tillegg til å være den sentrale myndigheten for utvikling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk i Norge, skal SSB drive med forskning og analyse. Videre slås det fast at SSB er faglig uavhengig i utføringen av oppgaver lagt til virksomheten gjennom loven.

SSB må ta et overordnet ansvar for hele det norske statistikksystemet, også statistikk som utarbeides av andre institusjoner. Særlig viktige oppgaver i 2022 vil være oppfølgingen av det nasjonale statistikkprogrammet, utarbeidelse av forslag til neste nasjonale statistikkprogram og kvalitetssikring av det norske statistikksystemet, herunder oversendelse av den første rapporten om kvaliteten i offisiell statistikk.

Ansaret for FoU-statistikken som NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning) utarbeider er vedtatt overført til SSB fra årsskiftet. Overføringen gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse, og bidrar til å samle ansvaret for all offisiell FoU-statistikk hos SSB. Oppgavene som overføres, og arbeid for å ivareta disse på en god måte, er avtalt mellom SSB og Norges Forskningsråd, jf. omforent brev til Kunnskapsdepartementet av 4. juni 2021. Oppgavene knyttet til måling av ressursbruk til forskning i helseforetakene vil bli nærmere spesifisert i en avtale mellom SSB og HOD. En del av dataene som samles inn inngår i måling av forskningsaktivitet i helseforetakene og skal overføres NIFU, som gjennomfører denne målingen på oppdrag fra HOD.

Eurostat vil gjennomføre en revisjon (peer-review) av det norske statistikksystemet. Denne gjennomgangen vil også innebære en vurdering av Norges tilpasning til det europeiske statistiske systemet gjennom implementeringen av den nye statistikkloven

som trådte i kraft i 2021. Rapporten fra peer-review'en kan medføre behov for oppfølging i 2022.

Statistikkloven gir bred adgang til å søke om tilgang på data fra SSB. Det er viktig at SSB har effektive systemer og klare og transparente retningslinjer for utlevering av opplysninger. Videreutvikling av microdata.no-løsningen skal bidra til effektiv videreformidling av data, men det må også arbeides videre med løsninger tilpasset storbrukere av data og de mer kompliserte bestillingene.

SSB er omfattet av EUs forordninger om europeisk statistikk, og det vil komme flere store forordninger de nærmeste årene. Nasjonale statistikkbehov må sees i sammenheng med og tilpasses kravene fra Eurostat, blant annet nye krav til Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) og Levekårsundersøkelsen EU-SILC som inngår i ny rammeverksforordning om sosialstatistikk, samt store krav til næringsstatistikken gjennom den nye rammeverksforordningen for næringslivsstatistikk. På landbruksområdet kommer det også en egen rammeverksforordning. Det pågår også en revisjon av standard for næringsgruppering, som skal innarbeides i SSBs populasjonsregistre og næringsfordelte statistikker frem mot 2026.

Mengden data i det norske samfunnet øker, og det forventes at SSB utnytter de mulighetene dette gir til å både skape økt innsikt gjennom ny og bedre statistikk og automatisere produksjonsprosesser. Samtidig skjer det en rask utvikling innen digital formidling som legger til rette for at SSB i større grad enn tidligere kan tilpasse statistikk, analyse og forskning til ulike målgrupper og nå ut til flere brukere. Endrede muligheter og økte forventninger stiller store krav til utviklingsarbeidet på IT-området, kompetanseutvikling og endringsevne.

3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2022

SSBs oppgaver og samfunnsoppdrag følger av statistikkloven § 17 og skal ligge til grunn for virksomheten i 2022. Loven slår fast at SSB er den sentrale myndigheten for utvikling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk i Norge. SSB har hovedansvaret for å dekke behov for statistikk om det norske samfunnet og samfunnsutviklingen, med så høy kvalitet og så effektivt som mulig. I tillegg skal SSB levere forskning og analyser som skal støtte opp under statistikkproduksjonen og som skal være til nytte for forvaltningen, Stortinget, partene i arbeidslivet og allmenheten. Slik forskning og analyse skal også være tilgjengelig for allmenheten for øvrig.

I tillegg skal SSB lede Utvalget for offisiell statistikk.

Målene som skal ligge til grunn for SSBs virksomhets de neste årene, er:

- SSB skal være den fremste leverandøren av fakta om norske samfunnsforhold
- SSB skal sikre samarbeid, helhet og kvalitet i det norske statistikksystemet

- SSB skal samle inn, bruke og dele data til beste for samfunnet

Målene skal bidra til at SSBs statistikker, forskning og analyser har høy kvalitet, og til at SSB har tillit og troverdighet og er faglig selvstendig og upartisk. SSB skal også ivareta faglig selvstendighet, kvalitet og kontinuitet i det norske offisielle statistikkssystemet. I forbindelse med dette skal etaten bidra til kvalitet og kontinuitet i grunnlagsdata og utnytte veksten i nye datakilder. Innhenting, bruk og deling av data skal gjennomføres så effektivt som mulig, og befolkningen skal ha tillit til at SSB behandler data og informasjon konfidensielt og sikkert.

Departementet forventer at resultatene samlet sett skal være minst like gode som det beste av de siste tre årene. Departementet vil i sin samlede resultatvurdering vektlegge helheten i SSBs virksomhet. Endringer i SSBs portefølje kan gi variasjoner mellom enkeltår, og det tas høyde for dette.

3.1 SSB skal være den fremste leverandøren av fakta om norske samfunnsforhold

SSB skal videreutvikle en effektiv produksjon og brukervennlig formidling av statistikk, forskning og analyse.

Statistikkloven slår også fast at SSB fortsatt skal drive med forskning og analyse ut over det som følger av statistikkproduksjon. Departementet fastsatte retningslinjer for denne virksomheten 19. november 2019.

SSBs arbeid med utvikling og vedlikehold av økonomiske modeller skal prioriteres høyt i 2022.

Departementet har i budsjettet for 2022 avviklet sin kontraktfinansiering av dette arbeidet, og midlene er i stedet rammeoverført til SSBs budsjettkapittel. Totalt er det i 2022 avsatt 23,3 mill. til modellarbeid for Finansdepartementet. Ressursfordelingen mellom modellene og utført arbeid i 2021 er utgangspunktet for dette arbeidet. Innretning og innhold i modellarbeid for Finansdepartementet vil beskrives nærmere i egne avtaler.

SSB bør vurdere om det over tid kan være gevinster i modellarbeidet og statistikkproduksjonen i form av effektivisering, redusert sårbarhet og samspillsgvinster mellom modellmiljøene og med statistikkproduksjonen av å utvikle modellene på et felles programmeringsspråk.

SSB må arbeide videre med å tilpasse virksomheten til Retningslinjer for forsknings- og analysevirksomheten som trådte i kraft høsten 2020.

Styringsparameter	Resultatkrav
<p>Aktualitet Aktualitet er en viktig kvalitet ved statistikken. Større grad av automatiserte og standardiserte arbeidsprosesser er verktøy som kan gi bedre aktualitet, uten å svekke andre kvalitetsaspekter ved statistikken. Departementet forventer at SSB jobber videre med å bedre aktualiteten av sin statistikk, særlig for årsstatistikkene. Dette krever også godt samarbeid med, og oppfølging av, registereiere og andre dataeiere for å utnytte eventuelle muligheter til raskere tilgang til data. SSB skal i rapporten om 2. tertial vurdere om virksomheten bør sette interne krav til aktualitet for enkeltstatistikkene, og om disse kan danne grunnlag for fastsettelse av departementets aktualitetskrav for 2022.</p> <p>SSB skal rapportere aktualitet for både foreløpige og endelige tall for hhv. måneds-, kvartals- og årsstatistikker.</p>	<p>Minst like bra som beste av siste tre år.</p>
<p>Antall brukere SSBs produkter og tjenester skal ha høy kvalitet og være tilpasset brukernes behov. Antall brukere av tjenestene kan indikere kvalitet og relevans.</p>	<p>Flere brukere enn det høyeste av de siste tre årene</p>
<p>Svarprosent Høy svarrespons er viktig for å lage statistikk med tilstrekkelig kvalitet basert på intervjuundersøkelser eller skjemautfylling. Svarresponsen for SSBs undersøkelser med opplysningsplikt må videreføres på et høyt og stabilt nivå. Samtidig er det nødvendig med et målrettet arbeid både for å unngå at svarresponsen for frivillige undersøkelser svekkes og for at SSB setter seg høye mål for kvaliteten på de frivillige statistikkene. Det bør vurderes om økt bruk av opplysningsplikt er et nødvendig verktøy for å holde svarresponsen, og dermed kvaliteten på statistikken, tilstrekkelig høy.</p>	<p>Minst like bra som beste av siste tre år.</p>
<p>Forskningens innflytelse på politikk og samfunn: <i>Impact cases</i> Styringsparameteren belyser kvalitet og relevans i forskning gjennom å løfte fram konkrete eksempler på hvordan SSBs forskningsvirksomhet har innflytelse på politikk og samfunn. SSB skal rapportere på <i>impact cases</i> i 1. og 2. tertialrapport og i årsrapport.</p>	<p><i>Impact cases</i> skal gjennom året beskrive både arbeid med modeller og utredninger for departementene og annen forskning.</p>

3.2 SSB skal sikre samarbeid, helhet og kvalitet i det norske statistikkssystemet

Det første nasjonale programmet for offisiell statistikk trådte i kraft i 2021. SSB leder utvalget for offisiell statistikk og har en sentral rolle i arbeidet med oppfølging og samordning av de ulike statistikkprodusentene og i delingen av data internt i dette systemet.

SSB skal utarbeide forslag til nytt statistikkprogram fra 2024 og oversende det til departementet innen 1. november 2022. SSB skal også vurdere hva som er en hensiktsmessig lengde på neste programperiode. Forslaget skal utarbeides etter samråd med *Utvalget for offisiell statistikk*.

SSB skal som den sentrale myndigheten for utvikling, utarbeiding og formidling av statistikk, produsere en årlig rapport om kvaliteten på den offisielle statistikken. All offisiell statistikk må møte kvalitetskravene i statistikkloven. SSB har etter samråd med *Utvalget for offisiell statistikk* etablert et system for kvalitet som bygger på regelmessige kvalitetsevalueringer av statistikkproduksjonen og kvalitetsgjennomgang av statistikker. Systemet innebærer videre å:

- utvikle og tilgjengeliggjøre verktøy, veiledninger, retningslinjer, kurs og andre ressurser
- bistå, gi råd og veilede andre produsenter i valg av standarder og metoder i produksjon og kvalitetssikring av offisiell statistikk

Den første rapporten om kvaliteten i offisiell statistikk skal publiseres og oversendes departementet i første halvår 2022, jf. styringskalenderen.

Eurostat vil gjennomføre en peer-review av det norske statistiske systemet. SSB koordinerer arbeidet dette medfører på norsk side, og må vurdere behovet for oppfølging.

Internasjonalt samarbeid

SSB skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid på statistikkområdet med samordning, informasjonsdeling og kompetanseutvikling. Det internasjonale samarbeidet innebærer at det settes krav til innhold, omfang og kvalitet i statistikken. De internasjonale kravene overlapper i stor grad med nasjonale prioriteringer. SSB vil høsten 2022 være vertskap for DGINS-konferansen (Directeurs Généraux des Instituts Nationaux Statistiques) som samler direktørene for alle statistikkbyråene i Europa.

SSBs utviklingssamarbeid gjennomføres i samarbeid med Utenriksdepartementet og Norad og skal være i tråd med norsk utviklingspolitikk.

3.3 SSB skal samle inn, bruke og dele data til beste for samfunnet

Utvikling og effektivisering

I SSBs utviklingsarbeid inngår å utnytte data fra nye og eksisterende datakilder for å kontinuerlig forbedre statistikk, analyse og forskning. Aktuelle kilder er blant annet

data fra a-ordningen, Elhub, transaksjonsdata og data fra nasjonale helseregistre. Endringer i eksterne datakilder, for eksempel som et resultat av Skatteetatens omlegging gjennom Sirius-prosjektet, vil også ha betydning for SSBs utviklingstiltak og påvirke innretning av hvordan statistikken produseres. I tillegg til å forbedre kvaliteten på statistikken vil bruk av nye datakilder bidra til å redusere oppgavebelastningen.

Ny forbruksundersøkelse skal gjennomføres i 2022. Forbruksundersøkelsen skal videreutvikles og moderniseres. Nye datakilder, herunder transaksjonsdata, vil lette innrapporteringen og gi et bedre datagrunnlag for undersøkelsen, som også gir et viktig bidrag til mye annen statistikk.

Globalisering gjør det mer krevende å skille mellom aktivitet i Norge og utlandet. Fremvekst av multinasjonale selskaper, delingsøkonomi og økt netthandel har konsekvenser for grunnlaget for blant annet personstatistikk, næringsstatistikk og statistikker om utenriksøkonomi. SSB skal utnytte tilgangen på data fra delingsplattformer gjennom det europeiske statistikk samarbeidet til videreutvikling av statistikkproduksjonen der det er hensiktsmessig.

Deling av data

SSB skal ha praksis og rutiner som sikrer at virksomheten etterlever bestemmelsene om tilgang til opplysninger i den nye statistikkloven. Data til bruk i forskning og analyse skal være enkelt tilgjengelig, og forholdene knyttet til utlevering skal være forutsigbare. Det skal legges stor vekt på rask og kostnadseffektiv tjeneste for tilgjengeliggjøring av data til forskere, offentlig forvaltning og andre brukere. Videreutvikling av microdata.no vil være en viktig del av dette, men også effektivisering av datautlevering utenom denne ordningen må prioriteres. Det vises for øvrig til SSBs retningslinjer for deling av data som utfyller forskrift til statistikklovens § 14.

Styringsparameter	Resultatkrav
<p>Oppgavebyrde Oppgavebyrden skal være lav både for personer og for næringslivet. Oppgavebyrden for SSBs undersøkelser er redusert over tid, selv om det kan være variasjoner fra år til år som følge av endringer i porteføljesammensetningen. Arbeidet for å redusere belastningen bør fortsette, herunder gjennom generell effektivisering, automatisering av innlevering og bruk av registerdata. SSB skal videreutvikle kvalitetsarbeidet som er rettet mot registereiere og eiere av andre data. Reduksjoner i oppgavebelastningen må samtidig veies opp mot andre kvalitetsaspekter ved statistikken.</p>	<p>Minst like bra som beste av siste tre år.</p>

<p>Bruk av microdata.no Microdata.no skal være tilpasset brukernes behov og bidra til at data er enkelt tilgjengelig. Det er et mål at antallet brukere av tjenesten skal øke. SSB skal i 1. og 2. tertialrapport og i årsrapport rapportere på antall brukere av microdata.no relativt til antall tilganger gitt til data via søknadsbasert manuell deling. Etter hvert som tjenesten videreutvikles er det et mål at tjenesten avlaster og forenkler tradisjonell manuell saksbehandling av søknader.</p>	<p>Økning i antall brukere av microdata.no sammenlignet med 2021.</p>
<p>Saksbehandlingstid for deling av data Data til bruk i forskning og analyse skal være enkelt tilgjengelig. Det er derfor et mål om rask og kostnadseffektiv saksbehandling. SSB skal i 1. og 2. tertialrapport og i årsrapport rapportere på saksbehandlingstid for mikrodata- og tabelloppdrag i antall dager fra første henvendelse til tilgjengeliggjøring for bruker.</p>	<p>SSB skal arbeide videre med å utforme resultatkrav til styringsparameteren i 2023.</p>

3.4 Andre prioriterte tiltak i 2022

Videreutvikling av mål- og styringssystemet

Finansdepartementet vil i 2022 gjennomgå mål- og resultatstyringssystemet, herunder styringsparametere, for departementets underliggende etater. SSB vil bli involvert i departementets arbeid våren 2022 med sikte på at eventuelle endringer skal innarbeides i tildelingsbrevet for 2023. Etaten må påregne å bruke ressurser på dette arbeidet i 2022.

4. DIGITALISERING OG STRATEGISK IKT-UTVIKLING

Endringer i omverdenen stiller krav til utvikling i SSB. Riktig anvendelse av teknologi er en stadig viktigere innsatsfaktor for å løse samfunnsoppdraget på en god måte. Departementet forventer at SSB arbeider kontinuerlig med en målrettet og samordnet utvikling av prosesser, kompetanse, organisering og teknologi. Sentrale utviklingsområder er kort omtalt nedenfor.

Bedre produkter og tjenester

Utviklingen av digitale produkter skjer raskt i dagens samfunn. Ikke minst gjelder dette digital formidling. For SSB er det viktig å utnytte mulighetene både til å møte økende forventninger hos etablerte brukergrupper og for å nå ut til nye grupper av brukere som SSB ikke når i dag eller bare når i liten grad.

Effektivisering og utvikling av statistikkproduksjonen

SSBs utviklingsarbeid, blant annet gjennom arbeidet med ny dataplattform for statistikkproduksjon (Dapla), SIRIUS-prosjektet og byråets IT-plattform (BIP), skal

legge til rette for at data utnyttes på tvers av statistikkområder og for økt automatisering, frigjøring av kapasitet og kontinuerlig forbedring av SSBs formidling av statistikk, analyse og forskning.

Det forventes at SSB vektlegger å redusere tiden fra data oppstår ute i samfunnet og frem til ferdig formidlet statistikk. SSB skal utnytte den økende tilgangen til nye data og legge til rette for at datafangsten i økende grad skjer automatisk mellom datamaskiner. Dette kan bidra til ny statistikk, bedret aktualitet og mer effektive produksjonsprosesser. I noen tilfeller vil automatisk datafangst kunne supplere eller erstatte spørreskjema og dermed lette oppgavebyrden. Det forventes at arbeidet med å utnytte disse mulighetene gis høy prioritet i 2022.

SSB skal rapportere særskilt på status for arbeidet med Dapla og for Sirius-prosjektet i rapporten for 1. og 2. tertial.

Departementet viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets digitaliseringsrundskriv som gir pålegg og anbefalinger om digitalisering i offentlig sektor.

Kompetansedeling og innovasjonssamarbeid

SSB oppfordres til å legge til rette for erfaringsutveksling og kompetanseoverføring om digitalisering med andre statlige virksomheter, herunder Finansdepartementets andre underliggende virksomheter.

Informasjonssikkerhet

SSBs produksjonssystemer behandler betydelige informasjonsmengder, og informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende. Informasjonssikkerheten i disse systemene må følges opp basert på gjeldende regler, anerkjente standarder, vurderinger av trusselbildet og oppdaterte råd fra fagmyndigheter. Departementet viser i den forbindelse til Nasjonal sikkerhetsmyndighets grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0.¹. Ved bruk av både interne og skybaserte tjenester må sikkerhet, personvern og juridiske forhold vurderes grundig.

Etaten skal innen 1. september 2022 oversende en egen tilstandsvurdering av informasjonssikkerheten i etaten. Som en del av vurderingen bes det også om en overordnet beskrivelse av tiltak som er gjennomført de seneste årene, herunder ev. systematiske tilstandsvurderinger og evalueringer.

¹<https://nsm.no/regelverk-og-hjelp/rad-og-anbefalinger/grunnprinsipper-for-ikt-sikkerhet-2-0/introduksjon-1/>

5. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

5.1 Systematisk arbeid for forbedring og effektivisering

SSB skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester for brukerne. Anvendelse av ny teknologi og digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester må vurderes særskilt i dette arbeidet, jf. punkt 4. Arbeidet med å identifisere forbedrings- og effektiviseringstiltak og realisering av gevinster skal baseres på anerkjente metoder. SSB skal i årsrapporten gi en beskrivelse av dette arbeidet.

SSB skal i årsrapporten gi en samlet vurdering av produktivitetsutviklingen i etaten. Vurderingen bør underbygges med nøkkeltall som også belyser produktivitet på aggregert nivå i virksomheten.

Departementene viser til ordningen for budsjettårene 2020-2022 der investeringer også kan dekkes ved overskridelse av virksomhetens driftsbudsjett mot innsparinger påfølgende fem år, jf. R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*, er videreført for budsjettårene 2020–2022. Det er også mulig å få dekket inntil 50 pst. av investeringsutgifter gjennom "*Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekt i statlige virksomheter*" og økonomiske midler til innovative utviklingsprosjekter gjennom StimuLab. Begge ordningene administreres av Digitaliseringsdirektoratet.

5.2 Internkontroll og risikostyring

SSB skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll, herunder om det er avdekket vesentlige svakheter i opplegget for internkontroll og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt for å bedre internkontrollen.

SSB skal i årsrapporten også rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Se her også pkt. 6.4 Rapportering av hendelser.

Se punkt 6.2 for rapporteringskrav knyttet til etatens overordnede risikovurderinger.

Departementet legger til grunn at SSB jevnlig gjør interne vurderinger av risiko for misligheter i etaten.

5.3 Sikkerhet og beredskap

I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser og gjennomførte aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet.

Finansdepartementet skal årlig rapportere om sikkerhetstilstanden i sin sektor til Jus-
tis- og beredskapsdepartementet. Bidrag til denne rapporteringen vil bli bestilt særskilt
første halvår 2022.

SSB har tidligere rapportert på endringer i tidligere innspill til Finansdepartementets
ROS-analyse for sektoren av 2017. Denne rapporteringen videreføres ikke, men
departementet legger i 2022 opp til å innhente etatens vurdering av risiko og sårbarhet
knyttet til alvorlige hendelser på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet, jf. punkt
6.2.

5.4 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

SSB skal i årsrapporten gi en oversikt over ev. merknader fra Riksrevisjonen som er
rapportert til Stortinget i 2022.

5.5 Fellesføringer for 2022

Følgende fellesføringer gjelder for 2022:

Konsulentbruk

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen
mellom departement og virksomhet og følger de allmenne prinsippene for styring i sta-
ten. I 2022 skal SSB arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger
til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og hold-
ningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke be-
nyttes. SSB skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg, der antallet lærlinger skal stå i et
rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal
til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn
en lærling. SSB skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lære-
fag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæ-
ringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten skal SSB rapportere om følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke
fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke
har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å opp-
fylle kravene.

6. RAPPORTERING

6.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten skal oversendes departementet senest 15. mars 2023.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 1.6.1 og 2.3.3, og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*.

Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på SSB.no etter behandling av rapporten på årsmøtet. Videre skal revisjonsberetningen publiseres innen 1. mai, sammen med årsrapporten. Dersom revisjonsberetningen ikke foreligger innen denne fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

Årsrapporten skal utformes iht. til de obligatoriske krav som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten og av R-115, og av krav og føringer i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten skal inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert hovedmål.

SSB bes om å rapportere om status for oppfølging av virksomhetsstrategien. SSB bes rapportere særskilt om kvaliteten på sine prognoser for norsk økonomi. SSB skal rapportere kort om omfang og innretning på sine eksterne oppdrag i 2022, fordelt på hhv. forskning- og analyse, statistikk og tabellproduksjon og tilrettelegging av mikrodata. SSB skal også rapportere på erfaringene fra arbeidet med utarbeidelsen av nytt nasjonalt statistikkprogram. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon som virksomheten mener er nødvendig for departementets styring og oppfølging av virksomheten.

Rapportering på HR-området:

- Antall ansatte og avtalte årsverk per 31.12.2021 og 31.12.2022 (totalt og fordelt per driftsenhet) iht. SSBs statistikk
- Utførte årsverk² per 31.12.2021 og 31.12.2022
- Kjønnssammensetningen i etaten per 31.12.2022
- Det totale sykefraværet³ i 2021 og 2022 samlet og for begge kjønn (én desimal)
- Turnover⁴ i 2021 og 2022

I tillegg skal det rapporteres status for sykefraværet i etaten fordelt på alder, kjønn, Oslo/Kongsvinger og legemeldt/egenmeldt.

² Utførte årsverk som definert i PM-2019-13 i Statens personalhåndbok. DFØ kan bistå med uttrekk av data for denne rapporteringen.

³ Sykefravær = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til én desimal

⁴ Hvis virksomheten inkluderer andre sluttårsaker enn oppsigelse for overgang til annen ny stilling utenfor virksomheten skal det opplyses om dette spesielt.

Kilde til ovennevnte nøkkeltall for antall ansatte, antall avtalte årsverk, antall utførte årsverk og for sykefravær skal oppgis. Videre skal tallgrunnlaget suppleres med en kortfattet beskrivelse av utviklingstrekk innenfor de ulike områdene, samt eventuelle utfordringer og tiltak. En tilsvarende beskrivelse skal gis for etatens tilgang på kompetanse. Sykefraværet skal vurderes i forhold til virksomhetens måltall. En tilsvarende kortfattet beskrivelse skal gis for kompetanseområdet, herunder etatens tilgang på kompetanse.

SSB har en aktivitets- og redegjørelsesplikt iht. likestillings- og diskrimineringsloven § 24 (som offentlig myndighet) og § 26 a (som arbeidsgiver). Departementet ber om at etatens redegjørelse etter begge bestemmelsene gis i årsrapporten for 2022. For mer informasjon om aktivitets- og redegjørelsesplikten for virksomhetene som offentlig myndighet (§ 24) og som arbeidsgiver (§26a), herunder mal for kartlegging av lønnsforhold fordelt på kjønn, vises det til informasjon og eksempler utarbeidet av Bufdir.⁵

6.2 Rapport for 1. tertial

I rapport for 1. tertial skal SSB gi en kort og overordnet vurdering av status for målene for 2022, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. I tillegg skal SSB rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 1. tertial i tildelingsbrevet.

Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat for resultatindikatorerne skal vedlegges rapporten.

SSB skal sammen med 1. tertialrapport også oversende etatens overordnede risikovurderinger, jf. punkt 5.2. Departementet viser til brev av 21. desember 2021 med nærmere føringer for de overordnede risikovurderingene.

6.3 Rapport for 2. tertial

I rapport for 2. tertial skal SSB gi en kort og overordnet vurdering av status for målene for 2022, med vekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. I tillegg skal SSB rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 2. tertial i tildelingsbrevet. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august 2022 og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på resultatindikatorerne skal vedlegges rapporten.

⁵ <https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/>

I 2. tertialrapport skal SSB gi en vurdering av kompetansesituasjonen i virksomheten, særlig for forskningsvirksomheten og på Kongsvinger.

6.4 Rapportering av hendelser mv.

Dersom det skulle oppstå alvorlige avvik eller uforutsette situasjoner i løpet av 2022, må SSB straks ta kontakt med Etatsstyringsenheten i Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. SSB skal også varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

7. BUDSJETTILDELING

7.1 Budsjettforslag

Stortinget har for 2022 vedtatt følgende bevilgninger for SSBs kapitler 1620 og 4620, jf. Innst. 5 S (2021–2022).

For kap. 1620 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	647 753
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	244 194
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 600
	Sum	895 547

For kap. 4620 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Kap. 4620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
02	Oppdragsinntekter	253 194
85	Tvangsmulkt	10 000
	Sum	263 194

Det vises for øvrig til omtale av kapitlene 1620 og 4620 i Prop. 1 S (2021–2022) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Finansdepartementet viser til Reglement for økonomistyring i staten § 6 om departementenes plikt til å gjennomføre stortingsvedtak.

7.2 Budsjettmessige forutsetninger

SSB har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2022 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. *Reglement for økonomistyring i staten* § 9 og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at virksomheten rapporterer om vesentlige endringer eller feil i budsjettforutsetningene umiddelbart.

SSB må tilpasse aktivitetsnivået til budsjetttrammen slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerkede bevilgninger

For 2022 er det under kap. 1620 post 01, avsatt midler til nedenfor nevnte tiltak, og der beløpene er å betrakte som øremerket og derfor bare kan omdisponeres med departementets samtykke:

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Modellarbeid for Finansdepartementet	23 300
01	Sirius	6 000
	Sum	29 300

Bevilgningene er knyttet til allerede vedtatt overføring av budsjettmidler fra Finansdepartementets kap. 1600 til kap. 1620 Offisiell statistikk.

7.3 Fullmakter

I vedlegg 2 omtales først årlige budsjettfullmakter. Dernest listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som SSB må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert SSB i egne brev. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjettildelingen.

7.4 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og *Reglement for økonomistyring i staten* § 7, meddeler Finansdepartementet med dette at SSB i 2022 gis adgang til å disponere de bevilgningene og bruke de fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Amund Holmsen e.f.
fung. finansråd

Øystein Schönberg-Grevbo
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Styringskalender 2022¹
Statistisk sentralbyrå

Måned	Aktivitet	Dato
2022		
Januar	1. Kontaktmøte. Bl.a. om budsjettet for 2022	Medio januar
Februar	2. Forklaringer til statsregnskapet mv. til FIN 3. Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2022 til FIN	Primo februar ² Ultimo februar
Mars	4. Årsrapport for 2021 til FIN 5. Årsmøte. Gjennomgang av årsrapporten 2021 mv.	15. mars Mars/april
April	6. FIN oversender foreløpige budsjetttrammer 2023 fra FIN etter rammekonferansen	Ultimo april
Mai	7. Tilbakemelding foreløpige rammer til FIN	Medio mai
Juni	8. Rapport for 1. tertial 2022 til FIN 9. Møte om rapport for 1. tertial 2022, langsiktige og strategiske tema, overordnede risikovurderinger mv. 10. FIN oversender brev om endringer ifm. revidert nasjonalbudsjett	1. juni Medio juni Ultimo juni
September	11. Kontaktmøte	Medio september
Oktober	12. Rapport for 2. tertial 2022 til FIN 13. FIN sender ut brev om forslag i Prop. 1 S 14. Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2022–2023) for Stortinget 15. Innspill til nysaldering av budsjettet for 2022 til FIN 16. Møte om rapport for 2. tertial 2022 mv.	1. oktober Primo oktober Primo oktober Primo oktober Ultimo oktober
November	17. FIN oversender foreløpig tildelingsbrev for 2023 18. FIN sender ut tekniske retningslinjer for arbeidet med budsjettet for 2024 (Budsjettskrevet for 2024) 19. Forslag til budsjett 2024 fra SSB til FIN	Medio november Medio november Ultimo november
Desember	20. FIN oversender brev om endringer ifm. nysalderingen 21. FIN oversender tildelingsbrev for 2023	Ultimo desember Ultimo desember

¹Konkrete datoer for møter og rapporteringsfrister avtales senere der dette ikke er opplyst.

²Retningslinjer og frister for innrapportering vedr. statsregnskapet mv. gis i eget fra Finansdepartementet.

Bestillinger

Tabellen under gir en oversikt over konkrete bestillinger i tildelingsbrevet for 2022:

<i>Bestillinger</i>	<i>Frist</i>
Oversende rapport om kvaliteten i offisiell statistikk	1. juni 2022
Oversende overordnet risikovurdering	1. juni 2022
Oversende forslag til endringer i styringsparameterne for 2023	30. september 2022
Oversende forslag til nasjonalt statistikkprogram for programperioden fra 2024.	1. november 2022

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsippene reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av rundskriv R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634B) av mars 2014 forklarer budsjettfullmaktene nærmere. Vi vil særlig trekke frem:

A Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres:

1. For 2022 er det gitt fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 1620, post 21, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620, post 02. Ubrukte merinntekter og eventuelle mindreinntekter regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21, jf. vedtatt forslag til romertallsvedtak II.2 i Prop. 1 S (2021-2022).
2. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.2.
3. Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som fremgår av Kommunal- og moderniseringsdepartementets *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, sist endret 13. januar 2017*.

Merinntekter som i samsvar med de to første punktene ovenfor gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift.

B Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som SSB må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle:

1. Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år det det neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige R-2.
2. Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.
3. Overskridelse av driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.6.

C Administrative fullmakter

1. Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 6. februar 2018.
2. I anledning statens erstatningsansvar ble SSB ved Finansdepartementets brev av 21. mars 2000 gitt fullmakt til å behandle og avgjøre saker som gjelder beløp under

kroner 250 000. Øvrige vilkår fremgår av Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 *Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse.*

Krav til rapportering om budsjettstatus

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1620 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (saldert budsjett, overført bevilgning, tilleggsbevilgninger og omprioriteringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter)
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme
- Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett per dato og regnskapsført beløp må forklares
- SSB må gi en budsjettvurdering for hele året i form av en prognose (gjelder ikke rapportering per 31. desember)
- Vesentlige avvik i utgiftsprognosen fra disponibel bevilgning per 31. desember må forklares og korrigerende tiltak må angis
- Avvik mellom budsjett og prognose må fremstilles både i kroner og prosent

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4620 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er sum budsjett
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntektspost
- Avvik mellom budsjett og regnskap må fremstilles både i kroner og prosent
- Vesentlige avvik mellom forventede, periodiserte inntekter og regnskapsført beløp må forklares
- SSB må gi en inntektsprognose for hele året (gjelder ikke per 31. desember)
- Vesentlige avvik i inntektsprognosen for hele året fra budsjett må forklares
- Avvik mellom budsjett og prognose må fremstilles både i kroner og prosent

SSB skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.